

Skabelon til høringsvar

Bekendtgørelse om certificeringsordninger for dokumentation af tekniske forhold i bygningsreglementet (certificeringsbekendtgørelsen).

Afsender:

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI

Kontaktperson: Inge Ebbensgaard, tel 60776094, ime@frinet.dk

Generelle bemærkninger:

FRI takker for muligheden for at afgive kommentarer. Der er i tale om gode præciseringer, men et par stykker er vi dog bekymrede for giver begrænsninger som ikke ikke er hensigtsmæssige.

Vedrørende lempelsen af kravet om ECTS-point for brandrådgivere

FRI anerkender behovet for en større pulje af certificerede tredjepartskontrollanter og brandklasse 3/4-certificerede, hvis de nuværende definitioner af brandklasser og de nuværende krav til brandteknisk dokumentation og til de certificeredes virke fastholdes. FRI er dog bekymrede for om den foreslåede lempelse generelt er hensigtsmæssig.

FRI er meget bekymret for, at der endnu en gang lægges op til at lempe de i forvejen meget begrænsede krav der stilles for at blive certificeret brandrådgiver. Vores medlemmers erfaringer fra tiden med funktionsbaserede brandkrav i Danmark viser, at det typisk kræver omkring fem års virke som brandrådgiver at opnå de kompetencer, der er nødvendige for at kunne arbejde selvstændigt, under forudsætning af, at man de cirka fem år arbejder i et fagligt velfunderet miljø med god adgang til oplæring og faglig sparring og med mulighed for at arbejde på forskelligartede projekter.

Indførelsen af BR18 og certificeringsordningen har øget kompleksiteten i det at arbejde som brandrådgiver, hvilket taler for, at der i dag måske er behov for en "læretid".

Derfor er det bekymrende, at der lægges op til en lempelse af kravet om ECTS-point. I praksis vil det med stor sandsynlighed medføre, at de fleste

brandrådgivere vil nøjes med at lade sig uddanne med 30 ECTS-point relateret til brandsikring af byggeri og brandteknisk dimensionering. Lempelsen vil derfor betyde, at den enkelte person generelt vil stå på et svagere teoretisk fundament, hvilket vil gøre det vanskeligere at forstå de bagvedliggende hensyn i de enkelte brandkrav og dermed sværere at vurdere forskellige alternative brandtekniske løsnings fordele og ulemper og nuancerne i de enkelte løsninger. Den enkelte person vil derfor i endnu højere grad end i dag være afhængig af at arbejde i et stærkt fagligt miljø, og alt andet lige vil det kræve endnu flere års virke som brandrådgiver, før man reelt er fagligt klar til at blive certificeret.

Man kan også forvente, at uddannelsesinstitutioner, der i dag tilbyder brandteknisk uddannelse, herunder ikke mindst DTU, med tiden vil opleve faldende tilslutning til deres kurser og i sidste ende et utilstrækkeligt grundlag for at fortsætte uddannelsen på det hidtidige niveau. Kurser, som især fokuserer på de danske regler for brandsikring af byggeri og dermed er yderst relevante for brandrådgiverbranchen risikerer at blive nedlagt, fordi mange rådgivere vil fravælge dem og erstatte dem med ”kompetencer dokumenteret med projekter”. Et reduceret krav til ECTS-point vil heller ikke være et incitament for andre uddannelsesinstitutioner til at etablere brandteknisk videreuddannelse.

Færre uddannelses tilbud – som i forvejen er få – vil desuden begrænse muligheden for at få nuanceret sine synspunkter, ligesom den ”kalibrering” af, hvordan man omsætter lovgivningens intentioner og bestemmelser til praksis, som blandt andet sker på uddannelsesinstitutionerne, vil blive svækket. Færre uddannelses tilbud vil også gøre brand mindre synlig som en karrierevej for ingeniør- og konstruktørstuderende og kan på sigt true rekrutteringen af nye brandrådgivere og dermed også true selve certificeringsordningen.

En lempelse af ECTS-pointkravet vil over tid føre til faldende gennemsnitligt uddannelsesniveau blandt danske brandrådgivere, og det generelle faglige niveau på brandområdet i Danmark vil gradvist blive udvandet.

På kort sigt kan det forekomme tillokkende at lade rådgivere dokumentere deres kompetencer på projekter, men det forudsætter, at certificeringsorganerne er i stand til at rekruttere tilstrækkeligt kvalificerede faglige bedømmere. Dette

vil dog ligeledes med tiden blive sværere og sværere, og hvis først uddannelseskrauet er blevet lempet, så kan det ikke på et senere tidspunkt igen skærpes til 60 eller flere ECTS-point, fordi man i mellemtiden har udhulet rekrutteringsgrundlaget og skabt en generation af brandrådgivere med kun omkring 30 ECTS-point inden for brandsikring af byggeri og brandteknisk dimensionering.

I øvrigt vurderer vi ikke, at den foreslåede lempelse vil have nogen væsentlig effekt på rekrutteringsgrundlaget for certificering af brandrådgivere. Dels er det begrænset, hvor mange personer der i dag kun har 30 ECTS-point, og dels vil det i praksis ikke være muligt at løse et projekt, som kræver viden om alle de i § 20, stk. 1, nr. 2-9 nævnte aspekter af brandsikkerhed, uden at man har erhvervet denne viden ved uddannelse. Hvis projektet løses ved, at en erfaren kollega bibringer den nødvendige viden, så har den person, der ønsker at blive certificeret, netop ikke selv demonstreret evne til at bruge sin egen viden på et konkret projekt – og derved kan projektet slet ikke bruges som grundlag for certificering.

Det kan også overvejes at ændre på definitionen af brandklasserne for at flytte flere byggerier fra brandklasse 4 til brandklasse 3. I modsætning til flytning af byggerier fra brandklasse 3 til brandklasse 2 vil det være relativt enkelt at flytte fra brandklasse 4 til brandklasse 3, fordi det ikke vil kræve opfindelse af nye præ-accepterede løsninger. Ved at reducere antallet af projekter i brandklasse 4 vil der kunne frigøres ressourcer hos de tredjepartscertificerede, som derved kan påtage sig flere sager som certificeret brandrådgiver i brandklasse 3 og 4. En reduktion i antallet af projekter i brandklasse 4 vil dog samtidig kræve, at der lempes på kravene til, hvilke projekter der kan anvendes som grundlag for certificering og recertificering.

Endelig kan der etableres en alternativ vej ind i certificeringsordningen for personer med en helt anden uddannelsesmæssig baggrund – en slags ”kvote 2”-løsning, hvor man kan certificeres på baggrund af en helhedsbetragtning, hvor man eksempelvis med mange års relevant erfaring og/eller en specifik adgangsgivende prøve kan dokumentere, at man i praksis har den fornødne indsigt og forståelse for brandsikring af byggeri og virket som brandrådgiver.

Det er en vurdering at der bør stilles krav til hvilke kompetencer ift. brand der er opnået ved de 30 point således at der forsat sikres at brandrådgiveren har de nødvendige kompetencer der skal til at lave eftervisning i brandklasse 3-4. Brandgrunden er, at man ved uddannelse inden for brandforhold, kan opnår flere ECTS point der ikke relatere sig til eftervisning af brandforhold.

Det nuværende krav om 60 ECTS-point ved uddannelse fastholdes, og den i vejledningen angivne mulighed for, at certificeringsorganet kan godkende, at en del (op til 30 point) af de 60 point erstattes af anden dokumentation end uddannelse tillades. Det bør overvejes om det klart skal fremgå at de faglige krav der stilles skal være opfyldt.

Man kan også foreslå, 30 ECTS-point kan anvendes til BK3-4 med begrænsning (reelt BK3). Tidligere har vi nævnt, at bl.a. simuleringer er et speciale, som kun bruges af få certificerede, hvorfor dette ikke bør være et krav generelt for BK3-4 – (evt brug med begrænsning vurderingen)

Vedrørende kravene for recertificering af brandrådgivere

De første brandrådgivere blev certificeret til tredjepart og brandklasse 3/4 primo 2019, og et betydeligt antal af disse rådgivere blev certificeret i 2019-2020. De står nu foran den første recertificering. Idet vilkårene for at blive recertificeret først er blevet udviklet over de seneste par år har der ikke i rådgivningsvirksomhederne kunnet tages målrettet hensyn til den kommende recertificering ved fordeling af projekter blandt de certificerede brandrådgivere.

Ligesom det var nødvendigt i begyndelsen at tillade ældre projekter efter BR10 og BR15 anvendt som certificeringsgrundlag for at skubbe certificeringsordningen i gang, så vil der være behov for en lempelig tilgang, herunder et vist rum for, at certificeringsorganerne kan anlægge en helhedsbetragtning ved bedømmelse af ansøgninger om recertificering, således organerne kan meddele recertificering, selvom ikke alle betingelser i § 23 (og §16) nødvendigvis er fuldstændigt opfyldt.

Organerne bør sikres hjemmel hertil. Alternativet er, at en del af de nuværende certificerede ikke kan opretholde deres certificering – ikke fordi de har virket i strid med reglerne, men fordi de tilfældigvis ikke har et konkret projekt, som opfylder alle betingelser i § 23.

Også for så vidt angår recertificering på længere sigt ønsker FRI, at der ikke opstilles for rigide krav til de projekter, der skal anvendes som grundlag for recertificering. Helt overordnet bør det overvejes, om det virkelig er nødvendigt med en recertificeringsproces, som næsten er lige så omfattende som ved førstegangscertificering. Det bør være muligt at tilrettelægge den årlige kontrol på en sådan måde, at disse kontroller i sig selv kan danne grundlag for det fortsatte virke.

Hvis det fortsat vurderes nødvendigt med en separat recertificeringsproces i det omfang der lægges op til, så bør kravene til projekterne være mindre rigide. Der er forskel på at skulle vise, at man har virket korrekt og at skulle vise, at man ikke har virket forkert.

Når recertificering gøres afhængig af, at der findes et projekt, der både er tilstrækkeligt komplekst og tilmed fuldstændigt afsluttet, så bliver det ikke kun en kontrol af, om man har virket korrekt, men også en kontrol af, om den certificerede har været heldig at arbejde i en organisation, hvor der har været behov for hele paletten af virket som certificeret brandrådgiver, og dermed om man har haft chance for at vise, at man virker korrekt. Dette er u hensigtsmæssigt, fordi den certificerede dermed er afhængig af mange udefrakommende omstændigheder.

Det er et faktum, at man som certificeret brandrådgiver ikke selv kan styre tilgangen af relevante projekter. Man har heller ingen indflydelse på de enkelte projekters tidsplaner, og ofte er der en direkte sammenhæng mellem projekternes brandklasse og den samlede varighed af projektførelsen. Det betyder, at arbejder man i en virksomhed, hvor hovedvægten er på meget store og/eller meget komplekse projekter, så har man behov for højt certificerede medarbejdere, men fordi sådanne projekter kører i 5-10 år, er der ingen garanti for, at den enkelte certificerede brandrådgiver hvert femte år udarbejder en sluterklæring i den relevante brandklasse på et projekt, der er egnet til bedømmelse.

Det er også et faktum, at selvom en certificeret brandrådgiver tildeles et projekt i den relevante brandklasse og med en tidsplan, der passer med intervallet for recertificering, så kan der undervejs opstå situationer, som den certificerede er uden skyld i, men som alligevel kan påvirke muligheden for recertificering.

Projektet tilhører kontraktuelt den certificeredes arbejdsgiver, og hvis den certificerede undervejs skifter arbejdsgiver, så er det ikke givet, at projektet følger med. Som certificeret kan man derfor blive de facto stavnsbundet til sin arbejdsgiver, hvis man ønsker at opretholde sin certificering. Dette er ikke rimeligt.

Der kan også indtræffe et komplet stop af et igangværende byggeri – eksempelvis grundet en konkursramt bygherre eller entreprenør – eller grundet museumslovens § 27, stk. 2 om fund af et fortidsminde under gravearbejde. Det er ikke rimeligt, at sådanne situationer kan forhindre recertificering i mangel på et komplet afsluttet projekt.

FRI anbefaler derfor, at betingelserne for recertificering generelt gøres uafhængige af sådanne tilfældigheder. Man bør kunne recertificeres, hvis man kan vise at have været aktiv og brugt de forskellige kvalifikationer. Fx er det af mindre betydning for eftervisning af brandrådgiverens kompetencer for arbejde med eftervisning ved hhv brandteknisk dimensionering, komparative analyser eller brandteknisk begrundet vurdering om byggeriet er indplaceret i risikoklasse 2 eller 3.

Konkret bør § 23 formuleres på en sådan måde, at certificeringsorganet skal anlægge en helhedsbetragtning ved bedømmelsen af en ansøgning om recertificering. Dette vil falde fint i tråd med styrelsens ønske om tillige at tillægge konklusionerne fra den årlige stikprøvekontrol betydning ved recertificering, og det vil muliggøre, at certificeringsorganet kan tage mere specifikt hensyn til den enkelte ansøgers forhold.

Ligeledes konkret bør § 23, stk. 1, nr. 5 ikke affattes som foreslået i høringsudkastet, fordi bestemmelsen forhindrer en helhedsbetragtning og netop kan gøre en opsigelse eller et byggestop til en uoverstigelig forhindring for recertificering.

Det bemærkes, at der ikke er krav til, at et recertificeringsprojekt skal omfatte for eksempel brandteknisk dimensionering. Her kan man altså virke som certificeret brandrådgiver i brandklasse 3 og 4 og som tredjepartskontrollant i årevis uden at have haft brug for sin viden om denne form for eftervisning af brandsikkerheden i et byggeri. FRI advokerer ikke for, at der skal indføres krav om brug af brandteknisk dimensionering, men ønsker blot at understrege, at så længe den certificerede kan vise ikke at have virket i strid med reglerne, så bør recertificering være mulig, uanset om man har haft brug for alle dele af sin viden siden seneste (re)certificering.

Tekstnære bemærkninger:

Paragraf/ tekst:	§ 5, stk. 2 og 3
Kommentar:	<p>Vi er enige i, at det er hensigtsmæssigt, at certificeringsorganet ved recertificering udover en projektgranskning også skal lægge ansøgers løbende virke til grund for vurderingen om recertificering. Dog vil det i så fald være nødvendigt at sikre, at den årlige kontrol af den certificerede brandrådgivers virke bliver dialogbaseret. Det må ikke være sådan, at certificeringsorganets årlige bemærkninger kan indgå i recertificeringen, uden at den certificerede har haft mulighed for at kommentere på bemærkningerne ved hver årlige kontrol.</p> <p>I dag har den certificerede ikke en formaliseret ret til dialog med certificeringsorganet om bemærkningerne ved den årlige kontrol. Idet brand i meget høj grad er et ”vurderingsfag”, kan der let være forskellige vurderinger af brandforhold – navnlig i brandklasse 3 og 4. Derfor kan der ved årlig kontrol sagtens være uenighed mellem den certificerede og certificeringsorganet, hvor det ikke er givet, at certificeringsorganets vurdering af en brandteknisk løsning eller en eftervisning er den eneste rigtige. Det kan også sagtens ske, at certificeringsorganets udlægning af bestemmelser i BR18, certificeringsbekendtgørelse, vejledninger m.v. ikke er den rigtige udlægning.</p>
Forslag til ændring:	Der bør, f.eks. i § 8, tilføjes en bestemmelse, der giver den certificerede ret til en dialog om de bemærkninger, certificeringsorganets årlige kontrol har givet anledning til.

Paragraf/ tekst:	§ 20, stk. 1, nr. 1
---------------------	---------------------

Kommentar:	<p>Før 2018 var der for få veluddannede brandrådgivere i Danmark. Et tegn ses bl.a. i form af at mulighederne for at tage fag i brand på fx de almindelige ingeniøruddannelser er forsvindende lille. Det er FRI's mening, at der i de høje brandklasser er behov for en høj uddannelsesmæssig såvel som praktisk viden. Det er vores frygt, at en generel lempelse af kravet om ECTS-point fra 60 til 30 vil på sigt forringe uddannelsestilbuddene (der er brug for det stik modsatte!), og svække brandrådgivernes evne til en analytisk tilgang og forståelse for brandteori, gøre brandrådgivning mindre synlig som karrierevej og dermed svække rekrutteringsgrundlaget for nye brandrådgivere.</p> <p>I stedet foreslås i første omgang en fastholdelse af de nuværende krav om 60 ECTS-point men give certificeringsorganerne mulighed for at godkende op til 30 ECTS-point via andet end uddannelse. Det anbefales også at der gennemføres en gennemgribende gentænkning af strukturen i det samlede kompleks af regler, herunder i definitionen af brandklasserne således, at færre projekter skal placeres i de høje brandklasse.</p>
Forslag til ændring:	<p>Det nuværende krav om 60 ECTS-point ved uddannelse fastholdes, og den i vejledningen angivne mulighed for, at certificeringsorganet kan godkende, at en del (op til 30 point) af de 60 point erstattes af anden dokumentation end uddannelse tillades. Det bør overvejes om det klart skal fremgå at de faglige krav der stilles skal være opfyldt.</p>

Paragraf/ tekst:	§16 og § 23, stk. 1, nr. 5
Kommentar:	<p>Oversigtsnotatet viser, at den nye nr. 5 betragtes som en lempelse, fordi et projekt i certificeringsforstand fremadrettet vil være afsluttet i det øjeblik sluterklæringen er dateret og underskrevet af den certificerede brandrådgiver/statiker, og ikke først i det øjeblik sluterklæringen er indsendt til myndigheden. Dette er et relevant hensyn og en meningsfyldt lempelse.</p>

	<p>Men formuleringen ”for projekterne ved recertificering skal der foreligge en sluterklæring” indeholder samtidig en væsentlig skærpelse, fordi den fratager certificeringsorganet muligheden for at recertificere på baggrund af et ikke helt afsluttet projekt. Ligesom det er muligt at blive førstegangscertificeret på baggrund af et ikke helt afsluttet projekt, skal det også være muligt at blive recertificeret på et ikke helt afsluttet projekt. Dette er nødvendigt, fordi der kan være udefrakommende forhold, som den certificerede ikke har indflydelse på, men som forhindrer et projekts færdiggørelse, eksempelvis jobskifte uden at projektet ”følger med”, fund af fortidsminde under gravearbejder eller byggestop på grund af en konkursramt part i byggeriet. Endvidere er man som certificeret i mange tilfælde uden indflydelse på, hvilke projekter ens arbejdsgiver lander samt hvordan projekternes tidsplaner harmonerer med intervallet for recertificering. Især i virksomheder med store, komplekse og langvarige projekter er rigide krav til recertificeringsprojekter en helt konkret trussel. Det er alt for skrøbeligt, hvis certificerede kan falde ud af certificeringsordningen i mangel på et projekt, der opfylder alle krav i §16 hhv. § 23. Recertificering må ikke forudsætte, at den certificerede har haft lejlighed til at færdiggøre et projekt. I stedet bør bestemmelsen ændres, således at man kan blive recertificeret ved at vise, at man ikke har virket i strid med reglerne.</p> <p>Det bør i øvrigt vurderes om det er nødvendigt, at den certificerede ved hver recertificering skal have gennemført et projekt, der viser alle de faglige krav. FRI mener, at det selvfølgelig skal sikres at den certificerede holder sin viden og praktiske færdigheder ved lige, men at dette ikke er ensbetydende med at der ved hver recertificering skal vurderes om alle faglige krav har været opfyldt i perioden. Vores bekymring er at certificerede i særligt mindre virksomheder vil have svært ved at bibeholde en certificering i de høje klasser, da der vil være en vis tilfældighed i de projekter man arbejder på i perioden.</p>
--	---

Forslag til ændring:	Tilføj til §16 hhv § 23 stk. 1, at der ved certificeringsorganets bedømmelse af en ansøgning om recertificering skal anlægges en helhedsbetragtning om ansøgers virke siden seneste (re)certificering, og tilføj, at vilkårene i § 23, stk. 1, nr. 1-7 (eventuelt kun 4 og 5) i et vist omfang kan tilsidesættes, hvis ansøgeren over for certificeringsorganet kan godtgøre, at projektets manglende opfyldelse af bestemmelserne ikke har væsentlig betydning for bedømmelsen, eller at der foreligger særlige omstændigheder, som ansøgeren er uden indflydelse på, og under forudsætning af, at certificeringsorganet i øvrigt vurderer, at ansøgeren ud fra en helhedsbetragtning er egnet til recertificering.
----------------------	--

Paragraf/ tekst:	§30, stk. 5
Kommentar:	FRI finder at det er en god ændring, der vil kunne bidrage til at gøre konfliktniveauet mindre.
Forslag til ændring:	Det bør dog bemærkes, at certificeringsorganet skal aflevere det de har fundet, men ikke forpligtes til at lave flere undersøgelser, end man ellers ville gøre. Det er jo ansøger/den certificerede, der betaler.

Paragraf/ tekst:	§ 31/34, stk. 2 og § 32/35, stk. 2
Kommentar:	<p>Vi er enige i, at recertificeringen skal være afsluttet inden udløb af den igangværende certificeringsperiode, men der kan være særlige omstændigheder, som bestemmelsen bør tage højde for.</p> <p>Hvis den certificerede ikke har igangværende projekter, hvor personen virker som certificeret brandrådgiver, så er bestemmelsen irrelevant.</p> <p>Hvis recertificeringen ikke kan afsluttes inden udløbet af den igangværende certificeringsperiode, og hvis dette ikke skyldes</p>

	<p>forhold, som den certificerede med rimelighed kan drages til ansvar for, så bør det ikke ligge den certificerede til last – forudsat, at den certificerede i øvrigt har imødekommet certificeringsorganets tidsfrister.</p> <p>I forbindelse med recertificering bør der gives mulighed for at udtage projekt/er i en lavere klasse, såfremt der ikke forefindes et egnet projekt i den højeste klasse.</p>
Forslag til ændring:	Tilføj i §§ 31/34 og 32/35 en lempelse, der iagttager ovennævnte omstændigheder. Her bør også indskrives muligheden for at certificeringsorganet foretager en helhedsvurdering. Lempelsen kan eventuelt indskrives i vejledningen til certificeringsbekendtgørelsen.

Paragraf/ tekst:	§ 36
Kommentar:	<p>Idet der lægges op til, at resultaterne af de årlige stikprøvekontroller af den certificeredes virke, som certificeringsorganet foretager, skal indgå i bedømmelsen af den certificeredes ansøgning om recertificering, bør det sikres, at den certificerede har en formaliseret ret til dialog med certificeringsorganet og dermed mulighed for at kommentere organets bemærkninger. Ellers er der risiko for, at det alene bliver certificeringsorganet, der afgør, hvordan byggeriets brandregler skal fortolkes og anvendes samt hvorvidt en brandteknisk dokumentation, herunder også en eftervisning af sikkerhedsniveauet ved en fravigelse af præ-accepterede løsninger, er acceptabel. Recertificering kan derved potentielt være udelukket på baggrund af certificeringsorganets fejlagtige udlægning eller unødvendigt rigide fortolkning af en vejledningstekst – og i øvrigt uden at den certificerede har mulighed for at påklage organets afgørelse. En sådan retsløs tilstand er ikke rimelig for de certificerede.</p>
Forslag til ændring:	Tilføj i § 36 en bestemmelse, der sikrer den certificerede ret til dialog og kommentering af certificeringsorganets bemærkninger ved

	kontroller, således eventuelle uenigheder fastholdes i organets arkiv og derved indgår i grundlaget for recertificering.
--	--